

Latvenergo koncerna nerevidētie 2023. gada rezultāti

Šodien, 29. februārī, tiek publicēti *Latvenergo* koncerna 2023. gada nerevidētie saīsinātie finanšu pārskati.

Latvenergo koncernā 2023. gads ir aizvadīts ļoti veiksmīgi gan elektroenerģijas ražošanā, gan tirdzniecībā.

Kopumā pērn koncernā saražota 5,1 TWh elektroenerģijas, kas ir par trešdaļu vairāk nekā 2022. gadā. Gads pagājis Daugavas HES zīmē – *Latvenergo* koncerns hidroelektrostacijās saražojis otro lielāko elektroenerģijas daudzumu pēdējo 25 gadu laikā un lielāko kopš 2017. gada jeb 3,7 TWh.

Latvenergo 2023. gadā sasniedza ievērojamu eksporta pieaugumu Baltijas enerģijas tirgū, ko nodrošināja vairāki koncerna darbības virzieni, kuros visaktīvākā izaugsme bija Lietuvā. Ārpus Latvijas pārdota katra trešā megavatstunda elektroenerģijas. Kopumā gadā ir pārdots 6,2 TWh elektroenerģijas, kas ir par 14 % vairāk nekā 2022. gadā. Tāpat kopumā pārdots 1,6 TWh dabasgāzes, kas ir uz pusi vairāk nekā gadu iepriekš.

2023. gadā izaugsmes stratēģijas ietvaros ir veikti būtiski soļi jaunu atjaunīgo energoresursu (AER) ražošanas jaudu attīstībai tuvāko gadu laikā.

Latvenergo ieņēmumi 2023. gadā sasniedza 2 027,2 miljonus EUR, kas ir par 10 % vairāk nekā gadu iepriekš, koncerna EBITDA – 601,8 miljonus EUR, kas ir par 67 % vairāk nekā 2022. gadā. Koncerna peļņa sasniedza 350,2 miljonus EUR, kas nodrošinās aptuveni 200 miljonus EUR dividendēs un aptuveni 50 miljonus EUR kā uzņēmumu ienākuma nodokli⁽¹⁾ Latvijas valsts budžetā. *Latvenergo* dividendes mērķēti nonāks sabiedrības rīcībā, savukārt nesadalītā peļņa tiks ieguldīta jaunu ražošanas jaudu attīstībā.

"2023. gads *Latvenergo* koncernā bijis Izaugsmes stratēģijas atspēriena gads, kura augstos darbības un finanšu rezultātus veido, pirmkārt un galvenokārt, izcila Daugavas HES izstrāde, gada sākuma palu laikam atstājot vislielāko ietekmi uz *Latvenergo* koncerna rezultātiem visa gada garumā. Otrkārt, augsti ražošanas rādītāji ir veicinājuši aktīvu elektroenerģijas pārdošanu un eksportu ārpus Latvijas robežām. Treškārt, koncerns uzsācis jaunu AER ražošanas jaudu attīstību arī Igaunijā un Lietuvā. Tādējādi arvien pieaug kaimiņvalstīs gūto ienākumu daļa, kas arī nonāk Latvijas ekonomikā un budžetā. Tas, ko mēs kā upes spēku vērojām pagājušā gada pavasarī Pļaviņu HES, šogad kā dividendes nonāks valsts ekonomikā un sabiedrības rīcībā, savukārt koncerna nesadalītā peļņa tiks investēta jaunās ražošanas jaudās visā Baltijā," gadu vērtē Mārtiņš Čakste, AS "Latvenergo" valdes priekšsēdētājs.

Latvenergo koncernā 2023. gads ir bijis izcils elektroenerģijas ražošanas un tirdzniecības gads. Pērn saražotas 5,1 TWh elektroenerģijas, kas ir par trešdaļu vairāk nekā gadu iepriekš un kas ir 75 % no Latvijas patēriņa. Atjaunīgās enerģijas jomā 2023. gadā Daugavas HES izstrādāts lielākais elektroenerģijas apjoms kopš 2017. gada, kas ir arī otrs lielākais apjoms pēdējo 25 gadu laikā. Kopumā tās ir 3,7 TWh jeb 73 % no visas koncernā saražotās elektroenerģijas. Tas ir par 39 % vairāk nekā 2022. gadā un vienlaikus veido 54 % no Latvijas patēriņa. Būtisko izstrādes pieaugumu noteica fakts, ka pagājušais gads izcēlās ar augstu pieteci Daugavā. Vidējā ūdens pietece Daugavā 2023. gadā bija 789 m³/s, bet iepriekšējā gadā tā bija 506 m³/s (LVĢMC dati). Aprīlī Daugavas HES tika atvērti aizvari, novadot ūdeni, kas pārsniedz turbīnu caurlaides iespējas. Pirmajā pusgadā Daugavas HES saražotā elektroenerģija veido teju 80 % no gada laikā saražotā kopējā apjoma. Arī AS "Latvenergo" TEC izstrāde 2023. gadā, pateicoties zemākām dabasgāzes cenām, ir pieaugusi par 23 % pret iepriekšējo gadu, sasniedzot 1,4 TWh. Koncerna ražotnēs izstrādātas arī 1,7 TWh siltumenerģijas, kas ir aptuveni tikpat cik gadu atpakaļ.

Jo vairāk elektroenerģijas saražots, jo vairāk likumsakarīgi tā pārdota. 2023. gadā ir pārdots par 14 % vairāk elektroenerģijas nekā pērn jeb 6,2 TWh, un klientu skaits pērn pieaudzis par teju 27 tūkstošiem līdz 845 tūkstošiem. Būtiski, ka ārpus Latvijas pārdota katra trešā teravatstunda elektroenerģijas. Īpaši sekmīgs gads bijis Lietuvā, kur pārdotās elektroenerģijas pieaugums ir 60 % un klientu skaits audzis par 37 %. Savukārt, dabasgāze pārdota teju uz pusi vairāk nekā 2022. gadā - 1,6 TWh. Dabasgāzes klientu skaits ir pieaudzis vairāk nekā divas reizes, pārsniedzot 49 tūkstošus klientu.

Pārskata gadā aktīva darbība un sekmīgi rezultāti vērojami arī sadales segmentā. Ņemot vērā gan finansējuma piesaistes iespējas, gan arī energoresursu sadārdzinājumu, pēdējo divu gadu laikā ievērojami stimulēta mikroģenerācijas attīstība valstī. 2022. gadā maksimumu sasniedza jaunu mikroģeneratoru, tai skaitā saules paneļu, pieslēgšana sadales elektrotīklam, arī 2023. gadā kopējā klientu aktivitāte vēl arvien saglabājās augsta. Pārskata gada beigās sadales sistēmai pieslēgto mikroģeneratoru un ģeneratoru kopējā ražošanas jauda sasniegusi 550 MW. 2023. gadā sadales elektrotīklam pieslēgto mikroģeneratoru jauda sasniedza gandrīz 70 MW, savukārt pieslēgto ģeneratoru (ražotāju) kopējā ražošanas jauda pieaugusi par 137 MW.

Līdz ar lielāku Daugavas HES izstrādi, kā arī lielāku mazumtirdzniecībā pārdotās elektroenerģijas apjomu un ieņēmumiem no tās, un aktīvi strādājot jaunajos biznesa virzienos Latvijā un kaimiņvalstīs, *Latvenergo* koncernam ir auguši finanšu rādītāji, kas vienlaikus palielinās arī AS "Latvenergo" dividenžu ieguldījumu sabiedrības interesēs Latvijas valsts budžetā. 2023. gadā *Latvenergo* koncerna ieņēmumi sasniedza 2 027,2 miljonus EUR, kas ir par 185,4 miljoniem EUR jeb 10 % vairāk nekā gadu iepriekš. *Latvenergo* koncerna EBITDA ir par 241,6 miljoniem EUR jeb 67 % lielāka nekā 2022. gadā, un tā sasniedza 601,8 miljonus EUR. Koncerna peļņa sasniedza 350,2 miljonus EUR, kas nodrošinās aptuveni 200 miljonus EUR dividendēs un aptuveni 50 miljonus EUR kā uzņēmumu ienākuma nodokli⁽¹⁾ Latvijas valsts budžetā, tālāk nonākot sociālajā budžetā, atbalstā aizsargājamiem lietotājiem elektroenerģijas rēķinu apmaksai. Atlikusī koncerna peļņa tiks ieguldīta jaunās ražošanas jaudās, paplašinot elektroenerģijas ražošanas portfeli ar saules un vēja enerģijas jaudām, kas nodrošinās pieejamāku un lētāku vietējo elektroenerģiju nākotnē.

2023. gadā vērojama pieaugoša saules un vēja elektrostaciju izstrāde Eiropā un Baltijā. Atbilstoši minētajām tendencēm, *Latvenergo* koncernā jāizceļ mērķtiecīga virzība uz atjaunīgo energoresursu ražošanas jaudu pieaugumu. Jaunie SES un VES projekti papildinās koncernā esošos ražošanas veidus – HES un TEC, turpinot ilgtspējīgu attīstību un uzticamu elektroenerģijas nodrošinājumu visā Baltijā, kā arī paplašinot *Latvenergo* ietekmi kaimiņvalstu tirgos. Koncerns ir pieteicis jaunas ražošanas jaudas Baltijas tirgū, sākot attīstīt saules parkus un pirmos vēja parku projektus – 2023. gadā ir uzsākta tādu projektu attīstība, kas ekspluatācijā būs jau šogad, piemēram, lielākais klientu saules parks Lietuvā.

Koncernam Baltijā projektēšanas vai celtniecības stadijā ir saules un vēja parki ar kopējo jaudu ap 400 MW, t.sk., pēc pārskata gada beigām 2024. gada sākumā AS "Latvenergo" AER ražošanas jaudu portfelis paplašināts ar vēl septiņiem saules elektrostaciju projektiem Latvijā, kuru kopējā jauda ir 40 MW, kā arī uzsākta jaunas vēja stacijas projekta attīstība Lietuvā, Akmenes rajonā ar jaudu līdz 15 MW. Saules un vēja parku pakāpeniska nodošana ekspluatācijā sagaidāma 2024. – 2025. gadā. Saules enerģijas parku projekti kļūst par būtiskām elektroenerģijas ražošanas jaudām *Latvenergo* portfelī, un tajos pārskata gadā investēti 34,9 miljoni EUR, kas veido gandrīz 1/5 no kopējām investīcijām.

Kopumā *Latvenergo* koncerns 2023. gadā investējis 194,7 miljonus EUR, kas ir par 60 % jeb 73,0 miljoniem EUR vairāk nekā gadu iepriekš. Lielāko pieaugumu radīja ieguldījumi saules elektrostaciju attīstības projektos. Turpināta arī Daugavas HES hidroagregātu rekonstrukcija, kuras ietvaros iepriekšējos gados ekspluatācijā nodoti jau 8 rekonstruētie hidroagregāti. Atbilstoši *Latvenergo* koncerna stratēģijai 2022.–2026. gadam turpmākajos gados būtiski pieaugs koncerna investīcijas AER ražošanas jaudās, kas mazinās siltumnīcefekta gāzu emisijas un sekmēs Latvijas klimatneitralitātes sasniegšanu līdz 2050. gadam.

Mērķtiecīga izaugsme turpināta jaunajos biznesa virzienos, kas atbalsta koncerna stratēģijā definētos ilgtspējas un klimatneitralitātes mērķus.

Pārskata gadā nostiprināta līderpozīcija Latvijas elektruzlādes jomā. *Elektrum Drive* uzlādes tīkls Baltijā pieaudzis līdz 400 pieslēgvietām, kurās 2023. gadā veiktas 44,3 tūkstoši uzlādes 880 MWh apmērā, sniedzot 530 tonnu CO₂ izmešu ietaupījumu. Ar *Elektrum Drive* lietotni uzlādes var veikt arī e-mobi tīklā Latvijā un LIDL uzlādes stacijās Lietuvā – kopā klientiem pieejama 571 pieslēgvietā.

Koncerna noslēgto saules paneļu un saules parku daļu pārdošanas līgumu skaits pārsniedzis 1,6 tūkstošus. Kopējā *Latvenergo* koncerna mazumtirdzniecības klientiem uzstādītā saules paneļu jauda, ieskaitot attālināto saules parkus, pārsniedz 70 MW, līdz ar to *Latvenergo* ir viens no vadošajiem šī pakalpojuma sniedzējiem Baltijā. Teju 3/4 no kopējās jaudas ir uzstādītas klientiem ārpus Latvijas.

AS "Latvenergo" darbība notiek saskaņā ar 2022. gada martā apstiprināto *Latvenergo* koncerna vidēja termiņa darbības stratēģiju 2022.–2026. gadam – Izaugsmes stratēģiju, kurā izvirzīti jauni darbības un finanšu mērķi. Tā uzsver strauju atjaunīgās elektroenerģijas ražošanu attīstību un elektrifikāciju gan koncerna mērķu sasniegšanai, gan energoneatkarības veicināšanai. Stratēģija paredz līdz 2026. gadam izbūvētas vai iegūtas AER jaudas 600 MW apmērā, no kurām jau pašlaik projektēšanas vai celtniecības stadijā atrodas ap 400 MW, kuru pakāpeniska nodošana ekspluatācijā sagaidāma 2024. – 2025. gadā.

Revidētie *Latvenergo* koncerna 2023. gada rezultāti tiks publicēti 2024. gada 24. aprīlī.

⁽¹⁾ Atbilstoši likumam "Par valsts budžetu 2024. gadam un budžeta ietvaru 2024., 2025. un 2026. gadam"

AS "Latvenergo" maksājamo dividenžu paredzamais apjoms 2024. gadā (par 2023. pārskata gadu) ir 64 % apmērā no pārskata gada peļņas, bet ne mazāk kā 199,3 miljoni EUR, uzņēmumu ienākuma nodokli aprēķinot un to nomaksājot atbilstoši normatīvajiem aktiem. Faktisko AS "Latvenergo" dividenžu apmēru nosaka AS "Latvenergo" akcionāru sapulce pēc auditētā gada pārskata apstiprināšanas, izvērtējot iepriekšējā gada pārskata rezultātus.